

Kvalifikationsbevis

ALLMÄNT

Organisationsnummer/personnummer

802518-8221

Namn på kvalifikationen

Sprängarbas - Spräckkort för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter

Verksamhetsområde

Hantverksyrken

Beslutsdatum

2021-01-20

Utfärdaren av kvalifikationen

SEBO - Svenska Spräckentreprenörers Branschorganisation

Kvalifikationsområde

Övrigt yrke

Beslut upphör att gälla

2031-01-20

KVALIFIKATIONSNIVÅ

SeQF-nivå 4

EQF-nivå 4

RESULTAT AV LÄRANDE

Kunskaper

Sprängarbasen kan visa på fördjupade kunskaper i alla moment i utförandet av sprängningsarbetet med deflagrerande produkter. Kunskap om vilka användningsområden som är lämpliga att utföra med deflagrerande produkter samt kunskap i sprängteknik av berg, sten, block och betong. Visa på fördjupad kunskap om vilken storlek på produkten som lämpar sig för olika objekt. Kunskap om hur man kopplar samman fler produkter. Visa på fördjupade kunskaper gällande regler och bestämmelser avseende sprängningsarbetet. Visa på kunskap hur man planerar borrh-, ladd- och tändplaner för sten, berg och rörgrav. Visa på kunskap för de produkter som ska laddas i olika objekt med hjälp av borrh- och laddschema. Har kunskap för att redogöra hur sprängningen kan påverka omgivningen och hur avspärningen ska upprättas beroende på omgivning. Kunskap kring resultatet av utförande av sprängningen. Fördjupad kunskap om eventuella faror som kan uppstå efter avlossad salva. Fördjupad kunskap för de faktorer som kan orsaka dolor vid sprängningsarbetet, förhindrandet av detta. Fördjupad kunskap om oskadliggörandet av dolor.

Färdigheter

Sprängarbasen kan planera och på ett säkert sätt utföra ett sprängningsarbete. Kan på ett säkert sätt hantera deflagrerande produkter. Kan på ett säkert sätt ladda, koppla upp och avfyra produkterna. Välja rätt produkter beroende på objekt. Praktiskt på säkert och

rätt sätt hantera produkterna på olika typer av arbetsplatser. Tillämpa gällande regler för hantering och förvaring av deflagrerande produkter. Planera transporter och kontrollera att det sker på regelmässigt sätt. Kan upprätta en riskanalys över arbetsplatsen samt genomföra sprängningen inom detaljplan enligt gällande regler ifrån polismyndigheten. Planera och genomföra ett laddningsarbete, bedöma lämplig borrhutrustning och bedöma val av produktens storlek. Informera berörda i omgivningen om hur sprängningen kan påverka dessa. Bedöma farligt område, upprätta avspärningar och placera ut vakter. Avlossa produkten på säkrast möjliga sätt. Bedöma risken för outlösta produkter, bedöma vilka åtgärder som behöver vidtagas om så är fallet. Oskadliggöra dolor enligt gällande regelverk och upprättade rutiner.

Kompetenser

Kan kritiskt bedöma riskerna för miljön vid ett sprängningsarbete och självständigt planera arbetet enligt dessa förutsättningar i och utanför detaljplan. Kan självständigt upprätta borrh-, ladd- och tändplaner. Tar ansvar för att instruera deltagande personal i sprängningsarbetet. Göra en riskanalys över arbetet. Ansvara för att sprängningsarbetet laddas, kopplas och avfyras på ett säkert sätt enligt plan. Värdera resultatet av avlossade deflagrerande produkter och ansvara för kontroll och åtgärder vid eventuellt uppkomna dolor. Självständigt välja rätt produkt för att utföra olika typer av sprängningsarbeten. Ansvara för att produkterna transporteras och förvaras enligt gällande regelverk. Självständigt kunna upprätta tillståndsansökningar. Ansvara för att sprängningsarbetet inom detaljplan följer polismyndighetens regler. Ansvara för att arbetet inom detaljplan sker med minimal påverkan på omgivningen. Instruera deltagande personal om hur laddningsarbetet har planerats med hänsyn till objektets typ, storlek, omgivning, borrhålsdimensioner och kvalitetskrav. Instruera sprängningsarbetets deltagande personal hur produkterna ska användas. Självständigt ansvara för att bedömningen av produkterna som används för det objektet som skall sprängas stämmer överens med borrh- och laddschema. Instruera vakter gällande rutiner och avspärrat område. Ansvara för att produkten avlossas då full säkerhet råder. Ansvara för att kontrollen av eventuella odetonerade produkter sker på rätt sätt. Ansvara för att klartecken ges först då området är säkert att beträda.

Legitimitet i verksamhetsområdet

SEBO (Svenska Spräckentreprenörers Branschorganisation) är en ideell förening för företag som arbetar med försiktig sönderdelning av sten, berg och betong. Föreningen består år 2020 av 1320 medlemsföretag. Medlemsföretagen är till största delen företag inom markanläggning, rivning och bygg. Storleken på medlemsföretagen varierar stort. Föreningens huvuduppgift är att främja medlemsföretagens ekonomiska intressen och stödja deras dagliga verksamhet. Arbeta för ett bättre samarbete mellan spräckbranschen och myndigheter samt att verka för en säker och trygg arbetsplats. I början på 2000-talet så spreds tekniken med att spräcka sten och berg med hjälp av deflagrerande produkter i en rasande fart över Sverige. I och med att det var en ny teknik som hade tagits fram så fanns det i det då befintliga regelverket en del oklarheter i vad som gällde vid användandet av just denna teknik. Olika myndigheter tolkade texten på olika sätt och användarna hamnade i kläm. Under 2010 så bildades föreningen SEBO för att som en gemensam röst för medlemsföretagen föra dialog med myndigheter i oklarheter kring regelverk m.m. SEBO har tillsammans med sina medlemsföretag och produktleverantörer den absolut största kompetensen i Sverige inom försiktig sönderdelning av sten, berg och betong med hjälp av deflagrerande produkter. SEBO eftersträvar att vara utfärdare av kvalifikationer för sprängning med hjälp av deflagrerande produkter. SEBO bedriver inte själva utbildningar men säkerställer innehåll samt kvalitet genom att godkänna examinatorer samt utfärdare av certifikaten "Spräckkort" som finns i olika kompetensnivåer. Certifikatet "Spräckkort" har funnits sedan 2005 och fram till idag så har närmare 10 000 certifikat utfärdats. Spräckning blev sprängning av mindre

komplikerat slag i januari 2020 enligt Arbetsmiljöverkets ändring av sina föreskrifter (2007:1) om sprängarbete 2019:2. Certifikatet används som kompetensbevis för tillståndsgivning av Polismyndigheten samt Sveriges kommuner och regioner. Certifikatet visar att innehavaren uppfyller Arbetsmiljöverkets krav för en sprängarbas avseende dokumenterad teoretisk kunskap om sprängning samt erforderlig praktik.

Examen eller motsvarande

Kompetensbevis

UTFÄRDARE AV KVALIFIKATIONEN

Beskrivning av utfärdarens förhållande till kvalifikationen

Se beskrivning av Svenska Spräckentreprenörers Branschorganisation (SEBO) i avsnittet Legitimitet i verksamhetsområdet. Det certifikat som examinatorerna utfärdar benämns Spräckkort. Den som innehar certifikatet har uppnått kraven för kvalifikationen Sprängarbas – Spräckkort för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter. Sammantaget innebär det att den som innehar certifikatet Spräckkort uppfyller Arbetsmiljöverkets krav för en sprängarbas för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter avseende dokumenterad teoretisk & praktisk kunskap. Den innefattar även den obligatoriska D-utbildningen enligt MSB:s föreskrifter. På certifikatet noteras även att innehavaren genomgått en produktspecifik utbildning för sönderdelning av berg, block och sten. SEBO är en ideell förening och har därmed ingen affärsverksamhet för utbildningar eller rollen som examinator. SEBO:s uppgift är att säkerställa att de examinatorer som är godkända av föreningen uppfyller ett antal minimikrav. SEBO tar som utfärdare av kvalifikationen Sprängarbas – Spräckkort för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter över ansvaret för kvalifikationen.